

"Təsdiq edirəm"
"Tədris məsələləri" üzrə prorektoru
vəzifəsini icra edən:

 dos.Z.Məmmədov

" 12 " 09 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisaslaşma: 060112 Coğrafiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası

Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra: "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası"

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı. Coğrafiyanın tədrisi metodikasının tarixi və metodologiyası

Fənn proqramı: ("Coğrafiyanın tədrisi metodikası və metodologiyası" ixtisası üzrə magistr səviyyəsində tədris olunan fənlərin **proqram toplusu** ARTN Bakı Dövlət Universitetinin Rektorunun 11.07.2016-cı il tarixli R-74 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir)

Kodu : MİF-BO2

Tədris ili. II (2025-2026) semestr III

Tədris yükü : Cəmi 15 saat. Auditoriya saati-15 (10 saat mühazirə, 5 saat seminar)

Tədris forması. Əyani.

Tədris dili. Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 2 kredit

Auditoriya :

Saat.

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: *Məmmədova Gülnarə Şahab qızı c.ü.f.d., dosent*

Məsləhət günləri və saati: IV gün saat 10⁰⁰-12⁰⁰.

E-mail ünvanı: mammedov_gulnare@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Əli Məmmədov küç.40

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Alxasov O.K. Coğrafiyanın tədrisi metodikası. Ali məktəb üçün dərslik, Bakı 2014
2. Seyfullayeva N.S. Coğrafiyanın tədris metodikası, Ali məktəb üçün dərslik, Bakı, EMK nəşriyyatı. 2011. 489 s.
3. Süleymanova A.Y. Təhsilin əsasları, Dərs vəsaiti Bakı "Təhsil" nəşriyyatı, 2014, 399 s.

Əlavə

4. "Kurikulum" Elmi-metodik jurnalı. 2018, 152 s.
5. www.Kurikulum.az

IV. Perekvizitlər: Öncədən "Coğrafiyanın tədrisinin müasir problemləri" fənni tədris olunmalıdır.

V. Korrekvizitlər: Qarşılıqlı olaraq "Coğrafiyanın təbiət elmləri ilə əlaqəsi" fənninin keçirilməsi məqsəda uyğundur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Metodiki tədqiqatların nəzəri, empirik və metodoloji səciyyəsinə bəyənəndən ibarətdir. Fənnin tədrisində əsas məqsəd aparılan elmi tədqiqat işlərinin məktəb coğrafiyasına tətbiqindən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024 – cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələr bilivi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024- cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakı qaydadadır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialları dərindən bilir, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal - tələbə keçmiş material tam bilir,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.
- 7 bal - tələbə keçirilmiş aterial başə düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir.
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal – tələbənin cavabı yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Smestr ərzində nəticəyə görə yekün qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal	Əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Kafi	D
51-60 bal	Qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Lənkəran Dövlət Universitetinin əsasnaməsində nəzərdə tutulan universitetin daxili intizam qaydalarına əməl etməyən tələbələr haqqında müvafiq tədbirlər görülür.

X. Yükn semestrlərə görə bölgüsü: Mühazirə 10 saat, Seminar 5 saat. Cəmi 15

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , seminar, məşğələ, laboratoriya və	Saat		Tarix	
		Müh	Sem	Müh	sem
	sərbəst mövzuların məzmunu				
1.	Mövzu: Coğrafiyanın tədrisi metodikası bir elmi kimi Plan: 1.Coğrafiyanın tədrisi metodikasının predmeti, məqsədi və vəzifələri 2.Coğrafiya tədrisi metodikasının mahiyyəti 3.Təhsilverici məqsədi 4.İnkişafedici məqsədi, tərbiyə edici məqsəd Pedaqoji texnologiyanın məzmunu Mənbə(1;.2;3;4;5)	2	2		
2.	Mövzu. Coğrafiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi Plan: 1. Coğrafiya tədrisinin keçdiyi tarixi yol 2. Coğrafiyanın tədrisində məşhur pedaqoqların rolu 3. Azərbaycan respublikasında məktəb coğrafiyasının inkişafı 4. Azərbaycan respublikasının təhsil sisteminə dünyaya inteqrasiya etmək prinsipi 5. Müasir dövrdə coğrafiya fənninin qarşısına qoyulan tələblər Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2			

3.	Mövzu. Coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodları Plan: 1. Coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodları 2. Nəzəri və empirik metodların qısa təsnifatı 3. Pedaqoji eksperimentlərin planlaşdırılma ardıcılığı Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
4.	Mövzu 4. Coğrafiya tədrisi metodikasının digər elmlər ilə əlaqəsi Plan: 1. Coğrafiya tədrisi metodikası pedaqoji elmlərlə təbiət elmlərinin əlaqələndiricisi kimi 2. Coğrafiya tədrisi metodikasının digər elmlər ilə əlaqəsi sxemi 3. Coğrafiya tədrisi metodikasının əsas istiqamətləri Mənbə: [1;2]	2			
5.	Coğrafi biliklərin formalaşdırılması metodikası Plan: 1. Coğrafi biliklər təlim prosesinin əsası kimi 2. Nəzəri coğrafi biliklərin formalaşdırılmasının metodikası 3. Empirik (təcrübi) coğrafi biliklərin formalaşdırılmasının metodikası Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	1		
Cəmi:		10	5		

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Metodiki tədqiqatların nəzəri, empirik və metodoloji səciyyəsinin r öyrənilməsi tələbələr üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

XII. Fənn üzrə ümumi təlim nəticələri:

1. Coğrafiya proqramı və dərsliklərin məzmununu, anlayış və təsəvvürlərin formalaşdırılması üzrə iş sistemini izah edir.
2. Şagirdləri öyrənmək üçün psixoloji metodlar tətbiq etməyi, onları diaqnostik ölçülərlə tədqiq etməyi dəyərləndirir.
3. Coğrafiyanın təlim prosesinin mahiyyətini, qanunauyğunluqlarını, prinsiplərini, metod və vasitələrini, texnologiyalarını, təşkili formalarını tətbiq edir.
4. Coğrafiyanın təlimi prosesində müəllim və şagirdlərin fəaliyyətini, təlim nəticəsinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsini təhlil edir.
5. Coğrafiyanın tədrisi metodologiyasını, məqsəd və nəticələrini, coğrafiya təliminin idrakı – psixoloji və didaktik əsaslarını proqnozlaşdırır.
6. Fəal (interaktiv) təlimdən, İKT – dən istifadəni, fəndaxili əlaqələrdən, müqayisəli priyomlardan, müxtəlif məlumat mənbələrindən istifadə etmək bacarıqlarını şərh edir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

İmtahan sualları

1. Coğrafiyanın tədrisi metodikası bir elm kimi
2. Coğrafiyanın tədrisi metodikasının predmeti, məqsədi və vəzifələri
3. Coğrafiya tədrisi metodikasının mahiyyəti
4. Təhsilverici məqsədi
5. İnkişafetdirici məqsədi, tərbiyyəedici məqsəd
6. Pedaqoji texnologiyanın məzmunu
7. Coğrafiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi
8. Coğrafiya tədrisinin keçdiyi tarixi yol
9. Coğrafiyanın tədrisində məşhur pedaqoqların rolu
10. Azərbaycan respublikasında məktəb coğrafiyasının inkişafı
11. Azərbaycan respublikasının təhsil sistemində dünyaya inteqrasiya etmək prinsipi
12. Müasir dövrdə coğrafiya fənninin qarşısına qoyulan tələblər
13. Coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodları
14. Nəzəri və empirik metodların qısa təsnifatı
15. Pedaqoji eksperimentlərin planlaşdırılma ardıcılığı
16. Coğrafiya tədrisi metodikasının digər elmlər ilə əlaqəsi
17. Coğrafiya tədrisi metodikası pedaqoji elmlərlə təbiət elmlərinin əlaqələndiricisi kimi
18. Coğrafiya tədrisi metodikasının digər elmlər ilə əlaqəsi sxemi
19. Coğrafiya tədrisi metodikasının əsas istiqamətləri
20. Coğrafi biliklərin formalaşdırılması metodikası
21. Coğrafi biliklər təlim prosesinin əsası kimi
22. Nəzəri coğrafi biliklərin formalaşdırılmasının metodikası
23. Empirik (təcrübə) coğrafi biliklərin formalaşdırılmasının metodikası

I kollokvium sualları

1. Coğrafiyanın tədrisi metodikası bir elm kimi
2. Coğrafiyanın tədrisi metodikasının predmeti, məqsədi və vəzifələri
3. Coğrafiya tədrisi metodikasının mahiyyəti
4. Təhsilverici məqsədi
5. İnkişafetdirici məqsədi, tərbiyyəedici məqsəd
6. Pedaqoji texnologiyanın məzmunu
7. Coğrafiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi
8. Coğrafiya tədrisinin keçdiyi tarixi yol
9. Coğrafiyanın tədrisində məşhur pedaqoqların rolu
10. Azərbaycan respublikasında məktəb coğrafiyasının inkişafı

II kollokvium sualları

1. Azərbaycan respublikasının təhsil sistemində dünyaya inteqrasiya etmək prinsipi
2. Müasir dövrdə coğrafiya fənninin qarşısına qoyulan tələblər
3. Coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodları
4. Coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodları
5. Nəzəri və empirik metodların qısa təsnifatı

6. Pedaqoji eksperimentlərin planlaşdırılma ardıcılığı
7. Coğrafiya tədrisi metodikasının digər elmlər ilə əlaqəsi
8. Coğrafiya tədrisi metodikası pedaqoji elmlərlə təbiət elmlərinin əlaqələndiricisi kimi
9. Coğrafiya tədrisi metodikasının digər elmlər ilə əlaqəsi sxemi
10. Coğrafiya tədrisi metodikasının əsas istiqamətləri

“Coğrafiyanın tədrisi metodikasının tarixi və metodologiyası” fənni (“Coğrafiyanın tədrisi metodikası və metodologiyası” ixtisası üzrə magistr səviyyəsində tədris olunan fənlərin proqram toplusu ARTN Bakı Dövlət Universitetinin Rektorunun 11.07.2016-cı il tarixli R-74 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir) tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Coğrafiya və onun tədrisi metodikası” kafedrasında (12 Sentyabr 2025-ci il, protokol № 01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

Kafedra müdiri:

dos.G.Ş.Məmmədova

dos.S.Q.Əzizov